

Warunkowość i ekoschematy obszarowe

Zmiany w warunkowości i ekoschematach obszarowych na 2024 r.

Departament Płatności Bezpośrednich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.” Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Materiał opracowany przez Departament Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warunkowość

GAEC 4 (Ustanowienie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych)

Zmiana brzmienia normy **GAEC 4** jest związana ze zmianą ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu i polega na uzupełnieniu definicji również o **każdą inną substancję zawierającą związek lub związki azotu rolniczo wykorzystywaną w celu zwiększenia wzrostu roślinności**.

Taka definicja obejmuje m.in. produkty pofermentacyjne, pozostałości z gospodarstw rybackich, odchody zwierzęce oraz osady ściekowe wchodzące w zakres programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu.

GAEC 7 (Zmianowanie i dywersyfikacja upraw na gruntach ornych)

W **GAEC 7** doprecyzowanie wymogu prowadzenia takiej samej uprawy na potrzeby zmianowania nie dłużej niż przez 3 lata, począwszy od roku 2023; oznacza to, że w 2026 r. taka sama uprawa w plonie głównym na tej samej działce rolnej w ramach całego gospodarstwa nie może się powtórzyć.

Warunkowość

GAEC 7 (Zmianowanie i dywersyfikacja upraw na gruntach ornych)

GAEC 8 (Minimalny udział powierzchni GO przeznaczonych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne, zachowanie elementów krajobrazu oraz zakaz przycinania drzew i żywopłotów w okresie lęgowym ptaków)

- **Dodanie przepisu o prowadzeniu rejestru zabiegów agrotechnicznych lub posiadaniu innej dokumentacji** zawierających m.in. numer działki ewidencyjnej, oznaczenie działki rolnej, informacje o wykonanych zabiegach;
- **Rezygnacja z obowiązku składania oświadczenia** o dacie, w przypadku:
  - wsiewki śródplonowej – zbioru uprawy w plonie głównym w terminie 7 dni od dnia zbioru tej uprawy;
  - międzyplonu ścierniskowego - wysiewu tego międzyplonu w terminie 7 dni od dnia jego wysiewu.

Warunkowość

GAEC 8 (Minimalny udział powierzchni GO przeznaczonych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne, zachowanie elementów krajobrazu oraz zakaz przycinania drzew i żywopłotów w okresie lęgowym ptaków)

Rozporządzenie Komisji (UE) 2024/587* w sprawie częściowej derogacji od normy GAEC 8 (ugorowanie 4%) weszło w życie 14 lutego br. i **obowiązuje od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.**

Przewiduje:

- umożliwienie rolnikom i innym beneficjentom spełnienia tej normy poprzez przeznaczenie minimalnego udziału co najmniej 4% GO na poziomie gospodarstwa na **obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane lub uprawy wiążące azot lub międzyplony;**
- międzyplony i uprawy wiążące azot są uprawiane bez stosowania śór;
- w odniesieniu do międzyplonów współczynnik ważenia wynosi 1.

(*) ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2024/587 z dnia 12 lutego 2024 r. ustanawiające odstępstwo od rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do stosowania normy dobrej kultury rolnej gruntów zgodnej z ochroną środowiska (norma GAEC) 8, dat kwalifikowalności wydatków do wkładu z EFRG oraz zasad dotyczących zmian planów strategicznych WPR w zakresie modyfikacji pewnych ekoschematów w odniesieniu do roku składania wniosków 2024

Ekoschematy obszarowe

Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi – zmiany w praktykach:

Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt:

- nałożenie na ARiMR **obowiązku wzywania rolników** w przypadku, jeżeli nie złożyli oświadczenia na potrzeby realizacji tej praktyki (dotyczy zwierząt gatunku *alpaka, daniel, jeleń szlachetny, lama, osioł i muł*).

Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe:

- doprecyzowanie, że na potrzeby realizacji międzyplonów w ramach praktyki stosowana może być forma jara lub ozima roślin tworzących mieszankę międzyplonu ozimego;
- w przypadku wsiewki śródplonowej rezygnacja z obowiązku składania oświadczenia o dacie zbioru uprawy w plonie głównym w terminie 7 dni od dnia zbioru tej uprawy **na rzecz prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych**.

Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:

- w wariantcie dotyczącym wapnowania **rezygnacja z obowiązku składania oświadczenia**, że rolnik nie otrzymał decyzji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego.

Ekoschematy obszarowe

Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi – zmiany w praktykach:

Wymieszanie obornika na GO w terminie 12 godzin od jego aplikacji

Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo:

- **utrzymanie możliwości** weryfikacji realizacji ww. praktyk poprzez składanie oświadczenia o wykonaniu praktyk również w kolejnych latach wdrażania ekoschematów, w sytuacji jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać zdjęcia geotagowanego – **rezygnacja z obowiązku prowadzenia rejestru**;
- **wprowadzenie odstępstwa** umożliwiającego złożenie oświadczenia lub zdjęcia geotagowanego o wykonaniu praktyk **do 30 listopada**, jeżeli mają zastosowanie przesłanki, których mowa w „Programie działań” (sytuacje uniemożliwiające dokonanie zbiorów lub nawożenia z uwagi na niekorzystne warunki pogodowe) - dotyczy tylko GO;
- nałożenie na ARiMR obowiązku wzywania rolników w przypadku, jeżeli nie złożą oświadczenia/zdjęcia geotagowanego na potrzeby realizacji tych praktyk.

Ekoschematy obszarowe

Ekoschemat Integrowana Produkcja Roślin

- Doprecyzowanie, że płatności są przyznawane również, **jeżeli małżonek** rolnika prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin.

Ekoschemat Biologiczna ochrona upraw

- Obok prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych dopuszczone jest prowadzenie innej dokumentacji zawierającej informacje potwierdzając realizację ekoschematu.

Ekoschematy obszarowe

W praktykach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi:

- międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe,
- opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia,
- uproszczone systemy uprawy,
- wymieszanie słomy z glebą

doszczegółowiono zakres informacji, jakie mają się znaleźć w rejestrze zabiegów agrotechnicznych oraz wprowadzono możliwość posiadania innej dokumentacji potwierdzającej realizację wymogów w ramach praktyki, która będzie zawierała m.in. takie informacje jak:

- numer działki ewidencyjnej oraz oznaczenie działki rolnej,
- wielkość powierzchni uprawy,
- datę i rodzaj wykonanych zabiegów agrotechnicznych, rodzaj uprawy.

Trwa wypłata płatności za 2023 r.

- **w dn. 5 marca 2024 r.** rozpoczęła się wypłata ekoschematów obszarowych oraz płatności bezpośrednich dla rolników ubiegających się o ekoschematy obszarowe:
  - wnioski o przyznanie płatności w ramach ekoschematów obszarowych złożyło **ok. 412 tys. rolników**, natomiast łącznie z ekoschematem Dobrostan zwierząt złożonych zostało **ok. 440 tys. wniosków**;
  - w pierwszej kolejności wypłata obejmie tych rolników, którzy nie ubiegali się o płatności w ramach ekoschematu Dobrostanu zwierząt (340 tys. rolników);
  - ARiMR planuje w marcu 2024 r. wypłacić **ponad 2,5 mld zł** płatności bezpośrednich, w tym ekoschematów obszarowych.
- **do 10 marca 2024 r.** ARiMR w ramach ekoschematów obszarowych wypłaciła ok. 210 mln zł.

Stawki ekoschematów obszarowych

– wyższe od planowanych

Ekoschemat/praktyka	EUR/pkt	PLN/pkt	Liczba pkt/ha	Stawka płatności PLN/ha
<i>Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt</i>	22,47	104,89	5	524,45
<i>Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe</i>	22,47	104,89	5	524,45
<i>Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia: a) w wariancie podstawowym</i>	22,47	104,89	1	104,89
<i>Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia: b) w wariancie z wapnowaniem</i>	22,47	104,89	3	314,67
<i>Zróżnicowana struktura upraw</i>	22,47	104,89	3	314,67
<i>Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji</i>	22,47	104,89	2	209,78
<i>Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo</i>	22,47	104,89	3	314,67
<i>Uproszczone systemy uprawy</i>	22,47	104,89	4	419,56
<i>Wymieszanie słomy z glebą</i>	22,47	104,89	2	209,78
<i>Obszary z roślinami miododajnym</i>				1 256,77
<i>Integrowana Produkcja Roślinna</i>				1 363,77
<i>Biologiczna ochrona upraw</i>				419,64
<i>Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych</i>				292,27

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.” Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Materiał opracowany przez Departament Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

